

СЛУЖБЕН ВЕСНИК

НА НАРОДНА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Ракописите се испраќаат во дупли-
кат на адреса: "Службен весник на
НРМ" — Скопје, и не се враќаат

СКОПЈЕ
Сабота, 3 јуни 1950 година
Бр. 13 Гол. VI

Овој број чини 2 динари, Претпла-
та за една година изнесува 250 ди-
нари, за едно полугодие 125 дин.

94

Врз основа член 22 став II од Уредбата за оснива-
ње детски јасли и детски градини ("Службен лист на
ФНРЈ, бр. 81/48) и согласно Напатствието на Комите-
тот за школи и наука при Владата на ФНРЈ бр. 12529/
48 од 14-X-1948 година, пропишувам

ПРАВИЛНИК

ЗА ОРГАНИЗАЦИЈАТА И РАБОТЕЊЕТО НА ДЕТСКИ ТЕ ГРАДИНИ

I ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Детските градини се установи за воспитување и
одгледување на здрави деца од полни три години до
тргнувањето в училиште, а се осниваат со цел да се
озвозможи на повеќе жени да учествуваат во социјали-
стичката изградба на нашата земја.

Во детските градини можат да се примаат само де-
ца на мајки што се на работа или вршат некоја важна
општествена работа, како и деца за кои се грижи само
таткото или некое друго лице, ако се работници, на-
местеници или службеници.

За исполнување на правилното воспитување и од-
гледување на децата детските градини се должни:

а) да се грижат за здравјето на децата и за таа
цел снот инвентар во нив и начинот на животот да го
улагодаат според детската возраст и по тој начин да го
осигураат правилниот развиток на децата;

б) да им даваат на децата правилен умствен раз-
виток и уметничко воспитување, запознавајќи ги деца
та со природата и околноста, со општестве-
ниот живот и со работата на луѓето, преку про-
шетки и екскурзии, игри и забави;

в) да ги воспитуваат децата во духот на придобив-
ките од Народно-ослободителната борба и изградбата
на социјализмот, да развиваат кај децата културни и
работни навики, чувство за должност, одговорност
и љубов кон колективот, учтиво поведење и почитува-
ње кон постарите и кон пивните врстници, љубов кон
родителите, кон татковината, кон нашите народи, на-
шата Армија и кон сите работни луѓе и борци за напред-
окот на човештвото.

Член 2

Детската градина со својата работа им служи на
родителите како пример за правилно воспитување на
децата од предучилишна возраст и им дава полна по-
мош во воспитувањето на децата во семејството.

Член 3

Детските градини можат да бидат постојани и се-
зонски.

Како сезонски детски градини се сметаат градини-
те што не работат цела година, туку само во еден опре-

делен временски период. Тие се осниваат по селата и
по градовите каде што има потреба, а предимно кај се-
ланските работни задруги.

Член 5

Секоја детска градина има своја претсметка на
приходите и расходите.

Управата на детската градина ја поднесува прет-
сметката на одобрение на надлежниот градски односно
околински народен одбор, а потоа истата ја поднесува и
на надлежното претпријатие, установа, организација
или народен одбор кои ќе ја внесат во својата прет-
сметка.

Член 6

Детските градини, независно од тоа кој ги оснива
мораат да бидат регистрирани кај поверенство за про-
света и култура на надлежниот градски односно околин-
ски народен одбор.

Пријавата за регистрирање треба да содржи:

а) име на претпријатието, установата или органи-
зацијата што ја оснива детската градина;

б) место, улица и број на седиштето на детската
градина;

в) за колку деца е предвидена градината (капа-
цитет);

г) бројот на децата што се запишани при оснива-
њето на градината).

Со пријавата за регистрирање треба да се при-
ложи:

а) извештај на комисијата што извршила преглед
на новооснованата детска градина;

б) изјава на оснивачот дека се осигурани финан-
сиски средства за издршка на градината.

Врз основа на поднесената пријава поверенството
за просвета и култура ќе изврши регистрирање; ќе и
даде на градината реден број и за тоа ќе издаде писмен
акт. Со актот за регистрирање детската градина добива
право да работи како правно лице.

Член 7

Воспитната работа во детските градини се изведува
на мајчин јазик според напатствијата што ќе ги издава
Министерството за просвета.

II АДМИНИСТРАТИВНО-ФИНАНСИСКОТО РАБОТЕЊЕ НА ДЕТСКАТА ГРАДИНА

Член 8

Детските градини се издржуваат:

а) од средствата на претпријатието, установата, ор-
ганизацијата или народниот одбор што ги осниваат и

б) од месечните вноски плаќање на родителите од-
носно старатеите на децата.

Како основа на вноските на родителите односно старателите се вене нормираниот износ на стварните трошкови за издршка на децата.

Член 9

Средствата од член 8 под а) се определуваат така што од вкупните расходи на детската градина ќе се одбијаат вноските од член 8 под б), што ќе се наплатат од детските родители односно старатели, врз основа на овој Правилник.

Влогот на секое претпријатие, установа, организација или народен одбор во разносните за оснивање и издршка на заеднички детски градини се определува сразмерно со бројот на децата мајките односно старателите на кои што се на работа во тоа претпријатие, установа, организација или народен одбор.

Во новоотворените детски градини, како и во тие што имаат помалку од 40 деца, целиот технички персонал или дел од техничкиот персонал можат да го плаќаат оснивачите на детската градина.

Член 10

Вноските на родителите односно старателите во рателот се определува така што според делот на месечен пресметуваат според вкупниот нето приход од семејството на детето или на старателот, како и според бројот на членовите што се издржуваат од таа заработка.

Ако семејството на детето односно на старателот нема определени месечни приходи, тогаш годишниот приход на семејството се дели со (12) дванаесет.

Во приходот на семејството се вклучува и додатокот за деца пензијата и алиментацијата што ја добива родителот за детето.

Висината на вноската на родителот односно старателот се определува како што според делот на месечниот приход на секој член од семејството се зема процент од стварните разноси за издржувањето на детето во градината, и тоа според следната скала:

Месечен приход на секој член од семејството	Вносна на родители-те односно старатели во проценти од стварните трошкови за издршка на детето во детската градина	Процент што паѓа на товар на претпријатието, установата, организацијата односно народниот одбор
---	--	---

Динари

До 800	—	100%
Од 801 до 1.000	15%	85%
Од 1001 до 1.500	20%	80%
Од 1501 до 2.000	30%	70%
Од 2001 до 2.500	40%	60%
Од 2501 до 3.000	50%	50%
Од 3001 до 3.500	70%	30%
Преку 3.500	100%	—

Ако е детската градина на летување вноската се движи според следната скала:

До 800	—	100%
Од 801 до 1.000	25%	75%
Од 1001 до 1.500	30%	70%
Од 1501 до 2.000	35%	65%
Од 2001 до 2.500	45%	55%
Од 2501 до 3.000	60%	40%
Од 3001 до 3.500	80%	20%
Преку 3.500	100%	—

Родителите односно старателите се ослободуваат од плаќање на вноски во следните случаи:

а) ако делот од месечните приходи за секој член на семејството не преминува 800 динари;

б) ако имаат пет или повеќе деца под 18 години.

Член 11

Ако некоја детска градина или некоја друга установа за заштита и воспитување на деца и млади се сместени две или повеќе деца на исти родители, односно старатели, вноската за секое дете се намалува со 10%.

Износот на вноската на родителите односно старателите пресметан според член 10 од овој Правилник се намалува за дете на воен инвалид од војната според степенот на инвалидноста на родителот со 20-60%, а и за дете на носител "Партизанска споменица 1941", ако месечниот приход на секој член од семејството не преминува 2.000 динари, со 25%.

За дете мајката на кое работи непрекинато три години во исто претпријатие, установа, организација или народен одбор, или ако е во тој рок преместена по потреба на служба, висината на вноската се намалува за 10%.

Ако при пресметувањето на висината на вноската постоат повеќе основи за намалување ќе се примени само основот што е најповолен за родителите односно старателите.

Вноските на родителите односно старателите за издршка на децата се книжат како приход на претпријатието, установата, организацијата или народниот одбор.

Член 12

Во однос на административното пословање управата на детската градина должна е да води:

- 1 — уписница на детската градина (со лични податоци на децата);
- 2 — здравствена картотека на децата;
- 3 — амбулантна книга;
- 4 — книга за личните податоци на службениците од детската градина;
- 5 — деловоден протокол;
- 6 — книга на благајната;
- 7 — аманетник за примање;
- 8 — аманетник за предавање;
- 9 — контролник на вноските на децата;
- 10 — книга на инвентарот на детската градина;
- 11 — книга на облеклото, чевлите и постелнината;
- 12 — магацинска книга за примање и предавање на продукти за храна;
- 13 — книга за евиденција на отсуствата и болувањата на персоналот;
- 14 — книга за записници од педагошките советувања во детската градина;
- 15 — книга за записници од родителските состаноци;
- 16 — книга за запишување на забелешките и предлозите на инспекторите;
- 17 — книга за посети и
- 18 — летопис на детската градина.

III СТРУКТУРА НА ДЕТСКАТА ГРАДИНА

Член 13

Организацијата на работата во детската градина треба бездруго да се усогласи со работното време на мајките односно старателите.

Времето што ќе го поминуваат децата во градина се определува според работното време на мајките односно старателите, а и според месните прилики и потреби, така што децата во детската градина можат да останат 8-12 саати на ден.

Член 14

За децата чии родители односно старатели работат во ноќна смена мора да се осигураат одделни спални. За деноноќно живеење во детската градина се признаат деца чии мајки односно старатели работат во ноќна смена цела недела, а во семејството немаат други членови што к'е ги гледаат децата.

Кај децата што живеат во градината деноноќно треба да се постави постојанен ноќен дежурен (гледачка). Се забранува да се ползуваат за оваа работа воспитачите или некое друго лице што има определени должности преку ден.

Член 15

Бројот на децата што се задржуваат во градината деноноќно не смее да биде поголем од 30% од вкупниот број на децата во детската градина. Ако е бројот на децата од деноноќната група поголем, за нив треба да се организира одделна детска градина, водејќи при тоа сметка за можностите за собирање на таквите деца од повеќе детски градини во местото (реонот).

Член 16

За немошливите и рахитичните деца и за реховалесцентите после тешки болести, како и за децата што боледуваат од полесни видови на туберкулозни болести, треба да се организираат специјални детски градини од санаториумски тип, или специјални одделенија во нормални детски градини (санаториумски одделенија).

Овие специјални санаториумски одделенија можат да се образуват само тогаш кога во детските градини постоат можности за потполна и трајна изолација на тие одделенија меѓу нив, како и за изолација на здравите групи.

Член 17

Во детските градини од санаториумски тип, односно во санаториумски одделенија, исхраната на децата мора да биде засилена и прилагодена според здравствените потреби на болните и немошливите деца, а целиот дневен распоред се спроведува според Напатствијата на Министерството за народно здравје на Владата на НРМ.

Член 18

Воспитната работа во детските градини се спроведува преку воспитни групи. Децата се делат на три воспитни групи според возраста: помлада група (3-4 години), средна група (4-5 години) и постара група (5-6 години односно до тргнувањето на училиште).

При определувањето на децата во групи треба да се води сметка за индивидуалниот развој на секое дете, а не само за возраста.

Во големи градини со многу деца се организираат паралелни групи.

Во помладата група треба да има најмногу 20 деца, во средната 25, а во постарата 30.

Член 19

Во детските градини во кои има малку деца (до 30) сите деца, без оглед на возраста, се во една група. Во детските градини со 40-50 деца, децата се делат на две групи: едната група ја составуваат деца од 3 до 5 години, а втората деца од 5 до 6 години, односно до тргнувањето на училиште.

Член 20

Детските градини работат преку целата година, освен во недела и во државни празници, а се затвораат кога летуваат децата заедно.

Сезонските детски градини предимно работат во време на сезонски работи.

IV ПРИМАЊЕ, ОТПУШТАЊЕ И ПРЕВЕДУВАЊЕ НА ДЕЦАТА

Член 21

Услови за примање на дете во детска градина се следните:

а) ако мајката работи во претпријатие, установа или организација, или ако е член на селанската работна задруга, или врши некоја важна општествена работа;

б) ако е мајката болна или ако е на пороѓај или ако е леунка, така што не може да му посвети на детето доволно внимание;

в) ако е мајката зафатена со работа в куќи така што не може да му посвети на детето доволно внимание;

г) ако се приликите дома такви што да биде потребно, од воспитни здравствени причини, детето да биде дено оддалечено од дома;

д) ако детето нема мајка и во семејството нема никого што би ја зел на себе грижата за чувањето, одгледувањето и воспитувањето на детето.

Член 22

Примањето на децата во детската градина го врши управникот на градината.

При примањето на децата во детската градина мора да се поднесе:

а) молба за примање на детето во детска градина;

б) уверение за годината на раѓањето на детето;

в) потврда дека е детето вакцинирано против големи сипаници;

г) потврда за нето приходите на родителите односно старателите.

Покрај ова за да биде дете примено во детска градина задолжително е:

а) децата да бидат прегледани од страна на лекарот во детската градина;

б) да биде прегледана куќата и околноста во која живее детето од страна на медицинска сестра, за да се утврди да не е средината инфективна.

При преведувањето на децата од јасли во детска градина треба да се предадат и нивните здравствени картони.

Член 23

Задолжителниот преглед на детето при примањето во детската градина има за цел да се утврди здравната состојба на детето и да се избегне опасноста во детската градина да се внесе инфекција.

Лекарот од детската градина овие прегледи ги врши во одделна стаја (амбуланта) која треба да биде одделена од просторите каде се наоѓаат децата од детската градина.

Член 24

При земањето на анамнеза лекарот ќе обрати особено внимание на следните податоци:

а — за поранешните болести и сегашната здравствена состојба на родителите;

б — за сегашната здравствена состојба на браќата и сестрите на детето што треба да се прими во градината;

в — за поранешните болести на детето што се запишува, а особено за прележаните инфективни болести;

г — за сегашната здравствена состојба на другите лица што живеат во истиот стан со детето;

д — за порано извршените вакцинирања и биолошки реакции кај детето што се прима во градината;
 е — за текот на постоеќата болест ако детето не е здраво.

Член 25

При прегледот на детето лекарот ќе обрати особено внимание на следните поединости:

а — општ впечаток за детето и за температурата на снагата;

б — прегледот на кожата и на делот од главата покриен со коса за евентуално навоѓање на пиодермија, шуга, нечурести болести (трихофитија, фанус) сифилис;

в — прегледот на носот и грлото, како и на надворешниот преглед на ушите (во сомнителни случаи треба да се зема плунка за анализа за евентуално изнавоѓање на бацили од дифтерија);

г — надворешниот преглед на очите, при кое особено внимание ќе се обрати на евентуално сомневање на трахома;

д — прегледот на живчаниот систем, при кое особено внимание да се обрне на евентуални знаци за имбецилност и идиотизам, како и потешки органски синтетивања (парализа);

е — преглед на внатрешниот орган со земање материјал од вагината и задникот кај девојчињата, со преглед за гонореја ако постои секретија;

ж — преглед на алиштата на детето од вошки.

Ако установата во која е детето прегледано за запишување во детска градина не располага со сопствена лабораторија, земениот материјал ќе се испрати до сопствените санитарни установи од тоа место кои се должни анализата да ја извршат најбргу што може.

Член 26

По извршениот преглед лекарот дава заклучок дали детето може или не може да се прими во детската градина и за тоа му поднесува на управникот своето стручно мислење. Својот заклучок со точното укажување на евентуалните контраиндикации, го запишува во здравствениот лист во кој ги запишува задолжително и анамнестичките податоци што се добиени од родителите и сите резултати од прегледот на детето. Ако лекарот нашол дека детето не може да се прими во градина, тој им ја соопштува на родителите причината за тоа и ги советува каде можат да го лекуваат детето за да се оспособи за примање во градина.

Запишувањето и примањето на децата во детска градина не смее да се изврши подоцна од два до три дена по лекарскиот преглед.

Член 27

Во детска градина е забрането да се примаат:

а — деца со фебрилни заболувања;

б — деца со инфективни заболувања до свршување на периодот на инфективноста;

в — деца со инфективни или паразитарни заболувања на кожата или на делот од главата што е покриен со коса;

г — деца со манифестни (искажани) туберкулозни заболувања (покрај општиот преглед по можност се врши лабораториски и рентгенолошки преглед);

д — деца што болуваат од гонореја и деца во последниот стадиум од сифилис;

е — деца што се болни од трахома во заразен стадиум;

ж — деца епилептичари и деца со потешки органични повреди на нервниот систем (парализи);

з — слепи и глувонемни деца, како и деца со огледно искажан идиотизам или имбецилност;

и — деца здравјето на кои изискува болничко лекување поради било какви причини;

и — деца од инфективна средина се' додека трае опасноста од зараза.

Член 28

Деца со позитивна туберкулозна реакција, била изразена клиничка рентгенолошка реакција, се примат во детските градини.

Деца што боледувале порано од гонореја или сифилис можат да се примаат во детска градина ако лекарот-специјалист донесол заклучок дека детето претставува опасност од зараза за околината и дека може да биде примено во детска градина.

Член 29

Управникот на детската градина го запишува кое примено дете во уписницата на детската градина. Лекарот на градината по приемот повторно го прегледува секое дете, внесува податоци во здравствениот лист што го води редовно, внесувајќи ја историјата на интеркурентните заболувања на детето во детската градина.

Член 30

Преведувањето на децата во постарите групи на детската градина се врши од 1 до 15 септември секоја година. Според индивидуалните способности детето може да се преведе во постара група, како и да се врати во помлада група во текот на годината.

Член 31

Детето се отстранува од детската градина самостојно.

а — по решение на лекарот ако настапн некои причини од член 27 на овој Правилник;

б — поради преместување на родителите кога детето се преведува во детска градина од друг живеалиште или реон;

Ако детето без оправдани причини изостане од детската градина петнаесет дена еднопосредно се смислува дека ја напуштило детската градина.

Испразнетото место во градината треба веднаш да се пополни ако постои потреба за тоа.

V ИСХРАНА НА ДЕЦАТА ВО ДЕТСКАТА ГРАДИНА

Член 32

Сите деца во детската градина мора да бидат сигурени со храна што одговара по квалитетот на храната на децата и на изискувањата на детската хигиена.

Децата во детската градина добиваат јадење најмалку три пати во денот, ако детето останува во градината 8 саати, четири пати ако останува 10 саати и пет пати ако останува повеќе од 12 саати.

На питомец од детска градина што морал да остане дома поради болест, по барање од родителите се позволува носењето на храната дома (јадењето тој случај ќе го земаат мајката, таткото односно сестрата на питомецот или лицето што ќе го овластуваат).

Член 33

Исхраната на децата во детските градини се врши според таблиците за исхрана и наметатвијата за изготвување листови за јадење приготвувани од Комитетот за социјални грижи при Владата на ФНРЈ.

Врз основа на предното неделен лист за јадење изработува лекарот на детската градина, заедно со управникот, економот и готвачот.

По сите прашања за детската исхрана детската градина мора да биде во постојанен допир со родителите како би можела да делува воспитно на родителите за да имаат децата здрава храна во семејството.

Член 34

На децата во детската градина мора да им биде осигурено физичко одгледување што одговара на нивната возраст и на изискувањата на детската хигиена. За правилното физичко одгледување на децата одговорни се управникот, лекарот, здравствениот и воспитачкиот персонал.

Ако постои можност децата преку летото се испраќаат во летувалишта организирани надвор од градот.

Член 35

Секоја детска градина треба да биде снабдена со потребниот намештај и други неопходни инвентарски предмети (маси, легала, постелнина, трпезариски садови и прибор, садови за готвење, предмети за одгледување на децата, играчки и други помошни воспитни средства). Сите тие предмети мораат да одговараат на определената цел, на практичноста на употребата и на изискувањата на хигиената.

Секое дете мора да има одделно легало за почивка, дење, покривач, крпа за лице, чаша, четка за заби, шампиче, помалите деца и урупче. Секоја група деца мора да има повеќе гаси чешли кои се дезинфектираат по секоја употреба.

VI ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ НА ОРГАНИЗАЦИЈАТА НА ВОСПИТНАТА РАБОТА

Член 36

За правилниот физички развој како и за целокупното воспитување на детето, пред сè е потребно во детската градина правилно да се организира дневниот распоред на запослувањето на децата, та да се утврди и строго да се спроведува дневниот распоред (децата треба во определено време да јадаат, да играат, да се занимаваат и да се починуваат).

Прашањето за доваѓањето и одењето на децата треба да се решава во споразум со родителите со оглед на нивната работа, вистинските потреби и можности.

При утврдувањето на режимот на денот управата треба да гледа на следното: дневните оброци на јадење (појадок, ручок, ужина и евентуално вечера) децата треба да ги примаат секој ден во исто време и на секој 3-4 саати; за денски одмор се определуваат два саата, а за спиење на децата што остануваат цела недела во градината, поради работата на родителите во ноќна смена, 11-12 саати; другото време треба да се распредели според дневниот план за работа (играње, прошетки, занимање в бавча, учество на децата во различни работи, миење, капење итн.). Детската градина мора да им осигури на децата да бидат на чист воздух најмалку 2-3 саата: во игра и физкултурни вежби на игралиштето од детската градина, прошетки во кругот од детската градина или на блиските ливади и почивка (лежење или спиење во определено време од деног на веранда или на пошумена земја од детската градина).

Член 37

Воспитната работа во детската градина треба да се одвива според одианред определен годишен план, што се заснива на методските принципи од претшколското воспитување, водејќи во прв ред сметка за фи-

зичкиот развој, а едновременно и за умственото, моралното и естетското воспитување. Годишниот план треба да ги има во предвид годишното време, државните празници, важните историски настани и специфичните месни прилики (околноста) во кои живее детето. Според годишниот план за работа се изработува тримесечен план, како и планови за работа за секој месец, недела и ден.

Член 38

За правилна организација на воспитната работа и за постигнување на определени цели, детската градина треба да ги осигура соодветните помошни средства (направа во подвижни игри и вежби, играчки и градежен материјал, материјал за дидактички игри, инвентар за катче во жива природа, алат за работа на децата в бавча, прибор за работа на децата во домаќинство, материјал и средства за цртање, моделување и други занимања, слики-разгледници, куклен театар).

Детската градина треба да има своја библиотека со потребна литература и детска литература, како и периодичен печат.

VII ПЕРСОНАЛ ВО ДЕТСКАТА ГРАДИНА

Член 39

Детска градина со една група деца треба да го има следниот персонал: управник, двајца воспитачи, економ, готвач, чистачка и перачка.

За секоја понатамошна група треба да има уште по двајца воспитачи, една чистачка и една помошник готвачка.

Покрај тоа детската градина со две или повеќе воспитни групи треба да има и благајник-администратор.

Во деноноќните детски градини за ноќна служба (дежурство кај децата) се поставува одделна гледачка.

Во детските градини со мал број деца едно исто лице може да врши повеќе должности.

Член 40

За управник на детска градина се поставува лице што има учителска школа со специјална подготовка за претшколско воспитание или средна школа и курс или школа за воспитачи во претшколски установи, како и известен стаж во практична работа во детска градина.

Управникот ги има следните должности:

а) да раководи со целокупната работа на детската градина според Правилникот за организацијата и работењето на детските градини и според програмата и методските напатствија што ги дава Министерството за просвета;

б) да ги запишува децата во детската градина;

в) да ги остварува во детската градина санитарните и хигиенски услови според напатствијата на лекарот (одржување чистотија, исхрана на децата, боравок на воздух, подготовка за летување);

г) да одговара за правилното архивирање на финансиските средства според одобрената претсметка на приходите и расходите;

д) да создава услови за правилна воспитна работа;

е) да составува, заедно со воспитачите, годишен план за воспитна работа, да ги прегледува плановите за работа на воспитачите и да се грижи за нивното исполнување;

ж) да доставува до поверениството за просвета и култура на надлежниот народен одбор извештај за работата на детската градина;

з) да ја организира работата на воспитачите и да ја контролира систематски со прегледување, лични посетувања на групите со напатствија и лично уче-

ство во ванимањата да им помогне на воспитачите да го усовршат методот на својата работа;

з) задолжително по два саата на ден да учествува во воспитната работа со децата) посетување на групи-то, изведување на огледни занимања, прошетки, заменување на воспитачите итн.);

и) да работи на идеолошкото изградување на сиот персонал и на неговото упатување во основните воспитни принципи, а особено да работи на стручното издигање на воспитачите;

ј) заедно со воспитачите да спроведува систематска работа со родителите;

к) да соработува тесно со надлежните државни органи и со масовите организации, кои и даваат на детската градина широка помош;

л) да предлага на надлежните органи за награда воспитачи и други службеници од детската градина, кои се истакнуваат особено и се залагаат во работата.

Член 41

За воспитач се назначува лице со стручна спрема за претшколско воспитување (четиригодишна школа за воспитачи, свршена учителска школа во бифуркационо одделение, со учителска матура или матура од некоја друга средна школа и курс за воспитачи).

Воспитачот ги има следните должности:

а — да се грижи за здравјето и за правилното воспитување на секое дете од својата група;

б — секојдневно да врши преглед на грлото и на кожата на децата; децата за кои се сомнява дека не се здрави да ги одделува во изолациона стаја додека не дојде лекар;

в — да работи според програмата и методските напатствија што ги пропишува Министерството за просвета; врз основа годишниот план за работа да составува тримесечни, месечни, неделни и дневни планови за работа и грижливо да се готви за својата работа; да води дневник за работа и белешки за индивидуалните набљудувања на децата од својата група;

г — строго да се држи за дневниот распоред за работа (режим на денот) во детската градина;

д — да соработува со родителите во воспитувањето на децата во детската градина и во семејството;

е — систематски да работи на своето идеолошко и стручно изградување;

е — да води една иста група деца до тргнување на децата в училиште.

Член 42

За помошни воспитачи се поставуваат лица што имаат ниска средна школа и едногодишна школа за воспитачи.

Како помошници на воспитачите се поставуваат лица што свршиле најмалку основно училиште и петмесечен курс за претшколско воспитание.

Помошните воспитачи и помошниот воспитен персонал работат под раководство и според напатствијата на управникот и на воспитачите и се заменуваат во работата со воспитачите. Нивните должности се исти како и на воспитачите.

Член 43

Должностите на економот се:

а — благовремено да го набавува сиот инвентар потребен за детската градина, играчки, материјал за рачна работа и други помошни воспитни средства за игра и занимање на децата;

б — правилно да ја организира исхраната, да набавува и да ги чува намирниците и да се грижи за инвентарот и за одржувањето на редот и на чистотијата во просторите (кујни, магацини и сл.);

в — да ја организира работата на помошните стопанства и да прави предлози за расходување на изабениот материјал и инвентар;

г — да води магацинска книга за примање и издавање на продукти.

Член 44

Во детските градини со две или повеќе групи се назначува благајник-администратор. Тој ги има следните должности:

а — да го води финансното пословање на детската градина;

б — да ги води сите пропишани административни и благајнички книги;

в — да учествува во изработувањето на предлогот за претсметката на приходите и расходите на детската градина;

г — да води книга со податоци за децата;

д — да ги врши сите административни работи.

Член 45

Помошниот персонал работи според напатствијата на управникот и според правилата за домашниот ред во детската градина.

Член 46

Покрај овој персонал, кој е постојанен, во детската градина работат и следните лица: музички раководител, лекар и медицинска сестра.

Член 47

Музичкиот раководител го определува околинскиот односно градскиот (реонскиот) народен одбор од редот на просветните работници што се музички стручњаци или имаат некое музичко образование.

Еден музички раководител работи со сите детски градини на територијата од градот или реонот, ако не се повеќе од шест градини.

Работењето на музичкиот раководител во детските градини е или дополнување на неговата работа в училиште (ако таму нема доволен број часови) или ќе се хонорира одделно.

Член 48

Музичкиот раководител во детските градини ги има следните должности:

а — да работи на правилното музичко образование на децата од сите групи според програмата и методските напатствија на Министерството за просвета;

б — заедно со воспитачите од детската градина и според нивниот план за работа да го составува својот план за работа;

в — да се советува со родителите во поглед на музичкото воспитување на децата;

г — да учествува во работата на педагошкиот совет.

Музичкиот раководител за својата работа одговара пред управникот на детската градина.

Член 49

Грижата за здравствената служба во детската градина ја води поверенството за народно здравје на надлежниот околински односно градски (реонски) народен одбор, кои определуваат за таа цел лекар и медицинска сестра од редот на своите службеници.

Член 50

Лекарот на детската градина по можност треба да биде детски лекар или да свршил курс за усовршување на педијатријата.

Работата на лекарот е или дополнување на неговата работа во установата или се хонорира одделно.

Лекарот е должен да работи во детската градина најмалку два пати во неделата по два саата дневно.

Член 51

Лекарот на детската градина ги има следните должности:

а — да го следи физичкиот развој и состојбата на здравјето на децата со редовни прегледи на децата и со совесно преценување на антропометриските мерки за физичкиот развој (тежина, раст и др.) што ги зема од децата медицинската сестра пред вршењето на прегледот. Детаљен систематски преглед на децата се врши најмалку еднаш во три месеци. При тоа сите налази се внесуваат во здравствениот лист кој мора да го има секое дете одделно;

б — да ги одделува децата на кои им треба постојана и поголема лекарска контрола и на тие деца да им осигурува потребно одгледување (појака храна, ослободување од напорни физички вежби, поголем одмор и слично);

в — да ги нагледува децата на кои им треба специјално набљудување или лечење и да ги упатува во надлежна поликлиника, болница или лечилиште;

г — да им дава на децата во градината лекарска помош во случаите кога ќе се разбогат ненадејно;

д — да го контролира и да му дава правен на физичкото воспитување и лечење на детскиот организам, како и да се грижи за упатувањето на децата на споравок во споравилништа и летувалишта;

е — да ги запознава родителите на децата и персоналот од градината со сите прашања од општата и личната хигиена на детето, за спречување на заразните болести, хигиенското одржување на просторните во детската градина и во родителскиот дом;

ж — да ја контролира и да раководи со работата на медицинската сестра.

Член 52

Медицинската сестра работи најмногу во три детски градини на територијата од својот реон и задолжително обиколува еднаш дневно секоја градина и врши контрола на здравјето на децата и контрола на хигиената на просторите.

Работата на медицинската сестра е или дополнување на нејзината редовна работа во установата или се хонорира одделно.

Член 53

Должности на медицинската сестра се:

а — да му помага на лекарот при амбулантниот преглед на децата, профилактичките вакцинации и да ги исполнува сите негови наредби;

б — да спроведува заштитни противепидемски мерки во детската градина по напатствија од лекарот;

в — да им укажува на децата прва помош;

г — да води медицинска картотека (грижа за слабите деца, за децата на кои им треба помош од лекар специјалист, за извршените вакцинации и др.) и под раководството на лекарот да составува медицински извештаи;

д — да води грижа за одржувањето на медицинскиот инвентар и лековите, како и да се грижи за пополнувањето на истите;

е — да одржува врска со детскиот диспансер, поликлиниката, болницата и другите установи во местото каде се испраќаат на преглед децата од детската градина;

ж — да спроведува профилактична вакцинација на децата, како и сите други неопходно потребни за-

шти ни мерки во детската градина (благовремена изолација и сигнализација, дезинфекција и дезинсекција, карантинизација и друго);

ж — да организира санитарен надзор над сите простории во детската градина, особено над кујната и магацинот во кој се чуваат продуктите за јадење, над бањата, умивалникот и над нужникот;

з — да го надгледува хигиенскиот ред во детската градина (редовно и правилно чистење, проветрување, топлење, снабдување со вода и начинот за отстранување на отпадоци);

и — да се грижи за квалитетот на зготвеното јадење и да го контролира истото;

ј — да испраќа извештаи до надлежната управа за здравствена заштита на мајки и деца за санитарските неправилности во детската градина.

Член 54

Својот персонал од детската градина секој три месеци се подложува на санитарски преглед.

VIII РОДИТЕЛСКИ СОВЕТ

Член 55

При детската градина постои родителски совет што се организира за поуспешна работа во градината. Тој се избира за една година на општото родителско собрание и може да има десет членови. Членови на советот бездруго се управникот, еден воспитач и лекарот.

Со работата на родителскиот совет раководи управникот.

Член 56

Родителскиот совет му помага на раководството на градината:

а — во спроведувањето на одредени мерки за подобрување здравјето на децата (исхрана, облекување, боравок на свеж воздух, летување на децата и др.);

б — во подобрување на материјалните услови во детската градина, во организирањето на помошно стопанство и готвење на зимница;

в — по поправките, чистењето и уредувањето на просторите, во уредувањето на двор и на градината;

г — во работата на педагошкото просветување на родителите.

IX НАДЗОР НАД РАБОТАТА НА ДЕТСКАТА ГРАДИНА

Член 57

Работата на детските градини ја помага и ја контролира околинскиот односно градскиот (реонскиот) народен одбор на кого му се доставуваат статистички податоци и извештај за работата.

Член 58

Овој Правилник влегува во сила од денот на неговото објавување во "Службен весник на Народна Република Македонија".

Број 3950 20 април 1950 год. Скопје

Министер за просвета,
Димче Стојанов — Мире с. р.

95

По укажаната потреба, а во рамките на Оквирните напатствија за составување Правилник за матурски испит на Министерството за наука и култура на ФНРЈ, пропишувам

ПРАВИЛНИК

ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ НА ПРАВИЛНИКОТ ЗА МАТУРСКИ
ИСПИТ

Член 1

Член 33 став II од Правилникот за матурски испит ("Службен весник на НРМ" бр. 7/50) се менува, та гласи:

"Секој член од испитниот одбор може да внесе во записникот свое одделено мислење. Претседателот на испитниот одбор во својот извештај за испитот што го поднесува до Министерството за просвета (чл. 39 од овој Правилник; ќе ги наведе сите такви случаи. За случаите за кои што Претседателот на испитниот одбор смета дека треба да ги разреши Министерството за просвета ќе достави свое мислење со предлог, а на кандидатот за кого е дадено такво одделено мислење, не му се соопштува резултатот се' додека Министерството за просвета не донесе конечно решение."

Член 2

Овој Правилник влегува во сила од денот на објавувањето му во "Службен весник на Народна Република Македонија".

Бр. 5130, 29 мај 1950 година, Скопје.

Министер за просвета,
Димче Стојанов-Мире с. р.

96

Министерството на внатрешните работи на Народна Република Македонија — Скопје, надлежно по чл. 13 буква г) од Законот за удруженијата, соборите и другите јавни скупови, решавајќи по предметот одобрување оснивањето и работата на "Велосипедскиот сојуз на Народна Република Македонија" со седиште во гр. Скопје, донесе следното:

РЕШЕНИЕ

ЗА ОСНИВАЊЕ И РАБОТАТА НА ВЕЛОСИПЕДСКИОТ
ОТ СОЈУЗ НА НРМ СО СЕДИШТЕ ВО ГР. СКОПЈЕ

Одобрава оснивањето и работата на "Велосипедскиот сојуз на Народна Република Македонија" со седиште во гр. Скопје, а со право на дејност на територијата на Народна Република Македонија.

Решено во Министерството на внатрешните работи на Народна Република Македонија — Скопје на ден 2 февруари 1950 година под IV бр. 1635/50.

Такса по Тар. бр. 1 и 7 од Законот за таксите е наплатена.

II-4-73

ПРАВНА ЛИТЕРАТУРА

"Службен весник на Народна Република Македонија" во својата книжарница "НАРОДНО ЗАКОНОДАВСТВО" располага со богат избор од правни книги, часописи, брошури од закони, уредби и други прописи меѓу кои се наоѓаат и следните:

КОМЕНТАР Закона о државним службеницима.

Закон за избор на одборници на народните одбори.

Закон за социјалното осигурување

Закон за земјоделските задруги

Закон за државните службеници на ФНРЈ

Закон за државните службеници на НРМ

Општ закон за занатство

Закон о шумама

Закон о држављанству (со коментар)

Устав ФНРЈ и Устав на НРМ

Петгодишни план ФНРЈ

Стенографске белешки I, II, III и V-ванредног заседања Народне скупштине ФНРЈ

Стенографске белешки II, IV, V, VI и VII редовног заседања Века народа и Савезног века

Народни правник, Народна држава

Архив за правне и друштвене науки

Економист

Римско право, Меѓународно право

Аристотелов устав атенски

Нирнбершка пресуда

Финансијско планирање државних привредних предузећа

Основни распоред конга за трговицу (четврто издание)

Збирка прописа о путним и селибеним трошковима.

Книжарницата се наоѓа во Скопје на ул. Маршал Тито бр. 31 и се бави со набавка и продажба на книги од празен карактер.

Од Дирекцијата на "Службен весник на НРМ"

СОДРЖИНА

Рег. бр.	Страна
94	Правилник за организацијата и работењето на детските градини — — — 83
95	Правилник за изменување на Правилникот за матурски испит — — — — — 89
96	Решение за оснивање на Велосипедскиот сојуз на НРМ со седиште во град Скопје 90